

Pædagogisk læreplan for Landbørnehaven Børnebakken Marts 2021

Denne pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vore pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde i Børnebakken.

Indledning

Unikke børn i unikke daginstitutioner. Børn er forskellige i alder, i køn, i udseende, i vaner, i drømme, i interesser, i behov, i kultur – men ens i ønsket om at have et godt og trygt liv hvor de kan lege, lære, udvikle sig og dannes.

Baggrunden for ny dagtilbudslov som trådte i kraft d. 1. juli 2018, er en politisk aftale: Stærke dagtilbud – alle børn skal med i fællesskabet, der blev indgået i juni 2017. Aftalen handler om et kvalitetsløft på dagtilbudsområdet, med et særligt fokus på tre hovedtemaer:

1. Øget fleksibilitet og frit valg for børnefamilier
2. Bedre læring og trivsel for alle børn og et sammenhængende børneliv
3. Høj kvalitet gennem faglighed og tydelig ledelse

De centrale temaer realiseres gennem dagtilbudsloven og den styrkede pædagogiske læreplan.

Den pædagogiske læreplan omfatter mange nye elementer, bl.a. et fælles pædagogisk grundlag (det blå i blomsten nedenfor), etablering af læringsmiljøer hele dagen, etablering af evalueringskultur, sammenhænge i overgange, samarbejde med lokalsamfundet m.m. De 6 læreplanstemaer (det røde i blomsten) er opdateret fra tidligere. I Den pædagogiske Læreplan beskrives den teoretiske baggrund for dagligdagens praksis.

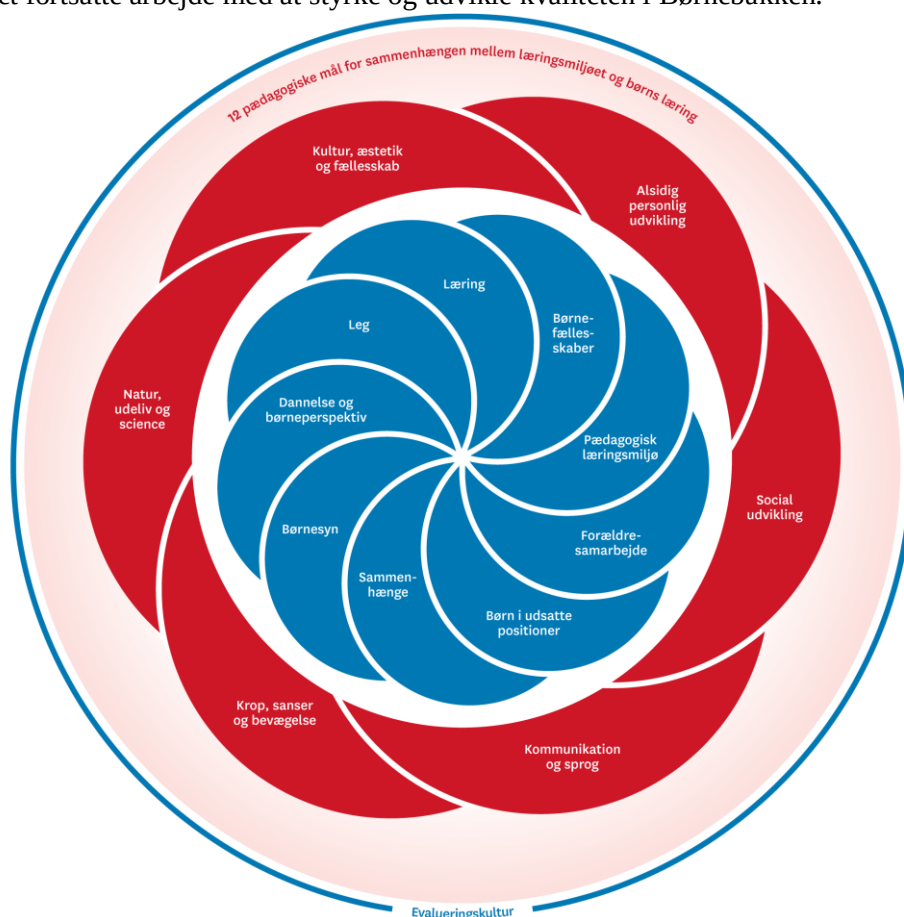
Ifølge Dagtilbudsloven, er personalets kerneopgave at fremme børns **T**rivsel, **U**dvikling, **L**æring og **D**annelse. (**TULD**)

Det gøres gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og der skal tages udgangspunkt i børneperspektivet. Barndommen har værdi i sig selv, og det pædagogiske læringsmiljø skal tage udgangspunkt i et børneperspektiv, uanset om der er tale om dagligdagsrutiner, børneinitierede lege eller voksenplanlagte aktiviteter/forløb. Begreberne uddybes længere nede i dokumentet.

Dette dokument er tænkt som en ramme, der sikrer at der arbejdes med de temaer, man er forpligtiget på som daginstitution. Det er tænkt som et *fleksibelt* dokument, der løbende tilpasses de ændringer og krav, der måtte komme og dermed blive et meningsfuldt arbejdsredskab.

Formålet med dette dokument er altså både at sikre, at der arbejdes med de temaer, vi som daginstitution er forpligtiget på, samt give et billede af det betydningsfulde arbejde, der udføres i Børnebakken og give inspiration, viden og indsigt til relevante interessenter, i det fortsatte arbejde med at styrke og udvikle kvaliteten i Børnebakken.

God læselyst!

Hvem er vi?

Børnebakken er en privat landbørnehave med et kristent livs og menneskesyn. Vi er selvstændige, men arbejder meget tæt sammen med vores nabo - Davidskolen.

Vi startede op i 1994 og er nu normeret til 35 børn i alderen 3-6 år – i gennemsnit ca. 30 børn henover året.

Vi har ét hus beliggende tæt på Åkirkebys centrum (ved siden af Davidskolen), samt et lille Landsted der ligger i udkanten af Åkirkeby – her har vi en dejlig naturgrund på 2½ tønderland, som vi går de 1,2 kilometer ned til hver dag – året rundt.

På Landstedet har vi masser af plads til os og vores får, geder, kaniner og høns - her er der god mulighed for at lege og nysgerrigt udforske naturen i al slags vejr.

I dagligdagen fungerer vi som én ”stor” stue – et stort fællesskab! Men har valgt at dele i mindre grupper på nogle tidspunkter af dagen f.eks. i forbindelse med samlinger og måltider, da vi her kan målrette, det vi er samlet om og styrke fællesskaberne blandt jævnaldrende børn.

Grupperne: ”Maripyttter” (Mariehøns – 3-4 år), ”Jylkatte” (Pindsvin – 4-5 år) og ”Ôgla” (Ugler – 5-6 år).

Vi har børn fra det meste af den østlige halvdel af Bornholm, men dog flest fra nærområdet. Vi oplever en sammensat børnegruppe, hvor nogle har valgt os pga. vores værdier, vores sammenhæng med skolen, vores ude profil og andre igen fordi stedet har nogle små og trygge rammer. Alt i alt giver det en børnegruppe fra forskellige samfundslag, med forskellig etnicitet og forskellig livsanskuelse, men samlet for alle har deres forældre taget et aktivt tilvalg af vores institution.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Børnebakken bygger på et kristent livs- og menneskesyn, hvor vi ser hvert enkelt barn som utrolig værdifuldt uanset udfordringer – skabt unikt og elsket af Bibelens Gud.

Nedenstående værdigrundlag udtrykker, hvordan vi i Børnebakken omsætter elementerne i vores hverdag med børnene.

Tryghed og omsorg

For os er tryghed og omsorg fundamentet for enhver udvikling, derfor vil vi skabe et trygt miljø med tydelige rammer, hvor vi i mødet med barnet er anerkendende og værdsættende såvel i tale som i kropssprog. Vi skal til stadighed møde barnet som nærværende oprigtige voksne, der møder barnet med omsorg, empati, varme og humor som gode rollemodeller med en ressourceorienteret tilgang, der har fokus på det barnet kan og de muligheder det giver, hvorved barnets selvtillid og selvværd styrkes så udgangspunktet for sprudlende livsglæde og kreativitet er til stede.

Respekt

Vi vil skabe rummende rammer, indenfor hvilke barnet kan lære at fornemme egne og andres behov, får respekt for forskelligheder og andres rum og grænser og øver sig i at sætte sig i andres sted (udvise empati) og blive i stand til at håndtere konflikter og andre problematikker, hvorved det lærer at mestre eget liv i fællesskab med andre og øver sig i at sige til og fra overfor hinanden.

Ansvarlighed

Vi opfatter børnene som ligeværdige aktive personligheder med viden, drømme, meninger og perspektiver for fremtiden. Derfor vil vi skabe rammerne, der støtter barnet i aktivt og ansvarligt at deltage og ærligt ytre sig i forhold til fællesskabet og her øve sig i at diskutere, tage stilling til og sammen finde frem til brugbare løsninger til gavn for alle og derved lære at leve efter demokratiske spilleregler og tage ansvar for egne handlinger.

Udvikling

Vi vil skabe rummelige rammer (fysisk og mentalt), der indbyder til leg og fordybelse så barnet har mulighed for at bruge sin fantasi kreativt til at eksperimentere, undersøge, afprøve og erfare via leg, aktiviteter og samvær. Herved udfordres og gennemgår barnet forskellige læringsprocesser, så som at skabe, forhandle, indgå kompromis, give plads til andre osv., hvilket giver barnet mulighed for at udvikle sig i sit eget tempo og skabe erfaringer, der kan bruges i andre livs sammenhænge.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Se eksemplerne på de kommende sider.

Pædagogisk læringsmiljø

Med pædagogisk læringsmiljø, forstås et miljø, hvor der med afsæt i de centrale elementer i det pædagogiske grundlag, arbejdes bevidst og målrettet med børns trivsel, udvikling, læring og dannelse. Den pædagogiske praksis skal rammesættes, organiseres og tilrettelægges, så børnene får de bedste muligheder for at lære og udvikle sig.

Overordnet set er det pædagogiske læringsmiljø rammen for al daglig aktivitet i Børnebakken. Indenfor denne ”ydre” ramme arbejder vi bevidst ud fra en reflekterende praksis, hvor tingene skal give mening for såvel børn som voksne.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Børn er altid i læring! – Vi må derfor have fokus på hele dagen som læringsmiljø for børnene, både de daglige rutiner under frokosten, i garderoben, i de planlagte aktiviteter og naturligvis i legen.

Vores læringsmiljø består af alle de muligheder for udvikling, trivsel og læring, som de fysiske rammer og personalet i Børnebakken skaber for børnene.

For os skabes et godt læringsmiljø af et velovervejet samspil mellem strukturer og processer og tilrettelægges, så det inddrager børnenes perspektiv og overvejelser omkring deltagelse, børnefællesskaber, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Strukturer i det gode læringsmiljø

Vi er opmærksomme på de strukturelle faktoreres betydning for det pædagogiske læringsmiljø fx:

- Personalets uddannelse, kompetencer og organisering
- Opdeling af børnene i meningsfulde grupper og læringsfællesskaber
- Den fysiske indretning, pædagogiske materialer og redskaber

Processer i det gode læringsmiljø

- Vi skaber læringsmiljøer med udgangspunkt i ”Zonen for Nærmeste Udvikling”.
- Didaktiske overvejelser og pædagogiske begrundelser er vores grundlag for tilrettelæggelsen af det pædagogiske læringsmiljø.
- Vi skaber en vekselvirkning mellem vokseninitierede og børneinitierede aktiviteter.
- Vi er bevidste om og arbejder med relationen og samspillet mellem børnene og det pædagogiske personale, børnene imellem og personalet imellem.
- Vi reflekterer over egen og hinandens tilgang og praksis og sikrer en fællestænkning.
- Vi er nærværende og nysgerrige over for børnenes perspektiver.
- Vi inddrager forældrene i deres barns læring, i fremskridt og beslutninger om dets læring.

Læringsmiljø og pædagogiske rutiner

Børn lærer og udvikler kompetencer i alle de kontekster, de indgår i i løbet af dagen, således også i de pædagogiske rutiner, der udgør skelettet i dagligdagen. Derfor er det vigtigt at sikre en velbegrunderet pædagogik, der skaber mulighed for, at barnet kan tage vare på sig selv, sin egen sundhed og sit eget liv på sigt.

Motorik, opmærksomhed, koordinering, handleevne, hjælpsomhed, selvhjulpenhed, sprog, omverdensforståelse og mere til bliver øvet, når vi fx dækker bord, tager strømper af, vasker hænder, spiser sammen og skal puttes.

Derfor tænker vi arbejdet med den pædagogiske læreplan ind i hverdagsrutinerne. Vores pædagogiske rutiner organiseres, gennemføres og praktiseres så de indeholder et indbygget lærings- og udviklingspotentiale.

Samarbejde med forældre om børns læring

Forældresamarbejdet har både en formel og uformel struktur. Det primære forældresamarbejde sker i dagligdagen. Det sker igennem overleveringer af observationer og pædagogiske refleksioner over barnets trivsel og læring. Hvor personalet har en funktion som sparringspartner for forældrene ift. Barnets hjemme og institutionsliv.

Der er også et mere formelt forældresamarbejde, hvor der som minimum indkaldes til opstarts-, 4 års-, skoleparathed- og overleverings-samtaler.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Afleveringerne er meget individuelle, da de er tilpasset barnet og forældrene. Vi har sat den ydre ramme og i tale sat det hensigtsmæssige i korte og ensartede afleveringer, der giver genkendelighed og tryghed for barnet. Men hver familie har deres måde at gøre tingene på, hvilket vi forsøger at møde dem i.

Vi lægger meget vægt på at være nærværende og fokuserede i modtagelsen af hvert enkelt barn, hilser med navns nævnelse, ser barnet i øjnene og spørger ind til det barnet fortæller og giver gerne et godt kram.

Forældrene fortæller, hvis morgenen har budt på udfordringer eller der er sket noget, der er vigtigt, at vi får at vide, så vi kan være særligt opmærksomme og støttende i forhold til barnet i løbet af dagen.

Vi prioriterer at være omkring barnet, så afskeden bliver så god som muligt og signalerer, at vi gerne hjælper, hvis afleveringerne er svære og på den måde sørge for at forældrene kommer godt og trykke ud af døren.

Afhentningerne

Det er vigtigt for børnenes trivsel at også alle forældre føler sig mødt og er trygge ved personalet og de rammer som vi skaber for børnene. Derfor giver vi os tid til at hilse på og skabe en afslappet ramme, der giver mulighed for at forældrene kan komme frem med det de har brug for eller lyst til at vende med os.

Vi lytter, spørger ind til og guider gerne, hvis forældrene indbyder til det, og forsøger at møde forældrene i det der er svært og hjælper til, så børn og forældre kommer godt ud af døren.

Vi ønsker at signalere, at vi anerkender og respekterer forældrenes helt særlige rolle i forhold til deres barn - vi har dem "bare" til låns, nogle timer om dagen!

I forbindelse med afhentningen forsøger vi at komme med et lille konkret glimt fra barnets dag og henviser også til vores dagbog med billeder og små historier fra dagen i børnehaven, som forældrene kan læse eller kigge i sammen med børnene i forbindelse med afhentningen, så de har et godt udgangspunkt for en videre snak om dagens oplevelser, som for nogen kan være svær at få hul på uden konkrete glimt, der kan kick starte en god samtale, mellem barn og forældre

Alle børn får naturligvis et "Tak for i dag!" med på vejen! ☺

Den faste struktur for det formelle forældresamarbejde.

Barnet/familien får fra start en fast kontaktperson, der fungerer som tovholder og primær kontakt for familien og som også holder de mere strukturerede samtaler som er uddybet nedenfor.

Før opstart er der et eller flere for besøg, hvor barn og forældre kan se vores rammer, møde de voksne, fornemme "stemningen" og stille alle de spørgsmål de måtte have. Vi taler om den kon-

krete indkøring og spørger ind til hvad der vil fungere bedst for barn og forældre i den forbindelse og laver aftaler.

Opstartssamtale - 1 måned efter opstart indbyder vi til en opstartssamtale, hvor vi primært taler om hvordan opstarten er forløbet og hvor forældrene kan få vendt alle de nye spørgsmål de nu har og hvor vi fortæller lidt om vores umiddelbare indtryk af barnet og spørger ind til forældrenes vurderinger og oplevelser.

4 års samtale – Når barnet bliver 4 år har vi en samtale bl.a. med udgangspunkt i Rambølls ”Dialogprofil”, som vi har valgt at bruge, da den giver en basis for dialogen med forældrene – så vi sammen kommer rundt om dens mange områder, som de og vi har forberedt os på – vi kommer selvfølgelig også omkring det der ellers måtte fylde for forældrene i forhold til barnet/familien.

koleparathedssamtale i efteråret før skolestart bruger vi igen Rambølls ”Dialogprofil” som et udgangspunkt for snakken med forældrene, suppleret med SPU’en og diverse observationer. I samtalen finder vi sammen ud af, hvad der kan arbejdes med hos os og i hjemmet, hvis der er områder, hvor barnet har brug for et løft, for at gøre overgangen til skolen så smidig og nem som mulig for barnet. Det er også i denne samtale at der drøftes eventuel skoleudsættelse, hvis det er det, vi og forældrene i samarbejde når frem til, vil være det bedste for barnet.

Overleverings samtale i maj/juni før skolestart, hvor forældrene og vi har et møde med personale fra den kommende skole – vi tager udgangspunkt i Rambølls ”Farvel og goddag” og bruger den som en del af basis for dialogen. Samtalen varetages af pædagogen der står for skolegruppen ”Ôgla’ene”, som kører et selvstændigt skoleforberedende forløb fra 1. april til sommerferien.

Forældremøder: vi tager forskellige pædagogiske temaer op, har besøg af oplægsholdere og giver plads til fælles snakke, diskussioner og spørgsmål og forsøger at skabe en tryk ramme, der giver den nødvendige åbenhed, så vi kan lytte til og lære af hinanden.

Børn i udsatte positioner

At være barn i en udsat position kan dække over mange forhold. Det kan være børn fra familier med en svag socioøkonomisk baggrund, børn med fysisk/psykisk funktionsnedsættelse eller børn, der i bestemte situationer befinder sig uden for fællesskabet. At være i en udsat position er dynamisk og kontekstbestemt.

Det er en særlig vigtig opgave for det pædagogiske personale at have øje for børn, som er i risiko for at stå uden for fællesskabet. Kvaliteten i samspillet mellem netop disse børn og det pædagogiske personale har særlig stor betydning.

Alle børn kan have overgange, hvor der er brug for særlig pædagogisk opmærksomhed og indsats for at støtte barnet ud af en udsat position.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Læringsmiljøet...

At understøtte læring hos børn i udsatte positioner handler som udgangspunkt ikke om at trække et enkelt barn ud af det almene børnefællesskab for at lave en særlig aktivitet. Det handler derimod primært om at møde alle børn med passende udfordringer og positive forventninger i det pædagogiske læringsmiljø og i børnefællesskabet i børnehaven. Hvilket kræver stor opmærksomhed på alle børns trivsel, udvikling, læring og dannelse med fokus på tilrettelæggelse af et godt og alsidigt læringsmiljø og en kontinuerlig evaluering af det pædagogiske arbejde.

Børn i udsatte positioner skal lige som alle andre opleve sig som en betydningsfuld del af fællesskabet, ligesom deres forældre er tilsvarende betydningsfulde i forældrefællesskabet.

Måltrettede indsatser...

Det pædagogiske personale har et særligt ansvar for at støtte op omkring børn med forskellige udfordringer og sikre alle børn mulighed for at deltage i fællesskabet. Nogle gange er der behov for at skabe en bredere forståelse af barnets forhold, for at støtte barnet ud af sin udsathed. Vi har her et godt samarbejde med PPR ift. vurderinger og vejledning. Hvilket selvfølgelig sker i tæt samarbejde med forældrene.

Det kan indimellem være meget meningsfyldt at give et barn i en udsat position plads og rum til at være i en mindre gruppesammenhæng, hvor den voksne i højere grad har mulighed for at arbejde målrettet med de særlige udfordringer som barnet står i f.eks.: socialt, motorisk, sprogligt osv.

På personalemøderne, som vi har hver 14. dag (2½ time) er børnene et vigtigt fast punkt – her vender vi de forskellige børn og drøfter bl.a. tiltag i forhold til børn i udsatte positioner.

Eksempel: Barn der ofte kommer i konflikt og reagerer ved at bide eller slå de andre børn.

Vi prøvede, efter opstarten, over en periode forskellige ting, tilgange og strukturer af og justerede undervejs, hvilket mindskede konflikterne, men barnets relationer blev stadig udfordret af til tider voldsomme reaktioner om end noget mindre end fra starten af.

Vi startede i samarbejde med øens ressource team et refleksionsforløb op for at blive klogere på, hvordan vi kunne skabe flere forandringer i læringsmiljøet til bedste for barnet – vi observerede, blev filmet og reflekterede sammen efterfølgende over det, der viste sig... vi justerede yderligere på rammerne, men især organisering og tilgang til barnet - med god effekt. Barnet er dog stadig udfordret i nogle sammenhænge og har brug for forholdsvis tæt voksen kontakt.

Pt. har vi, via ressource teamet og i tæt samarbejde med forældrene gang i en fokuseret indsats ved en af øens specialpædagoger, der sammen med en af husets pædagoger arbejder med og prøver forskellige ting af i mindre og større grupper for at give os voksne, men også barnet nogle redskaber med i "kufferten", så barnet er klædt bedst muligt på til den kommende skoletid. (vi benytter "fremgangsmåden": "At lære at lære" med indlagte månedlige "pitstop" møder og jævnlige handlingsmøder med forældrene).

Undervejs har vi også samarbejdet med fysioterapeuter, som har givet os deres input til, hvordan vi kunne justere på læringsmiljøet og lave konkrete tiltag i forhold til barnet.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Rammerne

Børnebakken lejer sig ind på Davidskolen, som vi har et meget tæt samarbejde med. Vi har to huse – byhuset deler vi med SFO'en og er sammen med dem i ydertimerne og legepladsen deler vi med hele indskoling og i ferierne er både børnehaven og SFO børnene samlet på Børnebakkens landsted lidt udenfor byen - så børnehavebørnene lærer mange af de større børn at kende og får tidligt positive relationer til dem. Langt størsteparten af børnene "fortsætter" på Davidskolen.

Personalet

Der er flere gengangere imellem børnehaven og SFO personalet, så børnene kender SFOens voksne og er trygge ved dem allerede før de starter på skolen.

Ligeledes møder de indskolingens voksne på legepladsen i frikvartererne.

Andre skoler

De familier der af forskellige årsager vælger andre skoler til deres børn - støtter vi fuldt ud i deres beslutning og besøger deres kommende skoler, legepladser, områder og i forbindelse med arrangementer, når det er muligt. Så deres børnehaven venner også ved, hvor de skal gå og sammen med dem kan bearbejde, den kommende adskillelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Allerede når børnene rykker op i "Jylkatte" gruppen som 4 årige, begynder vi så småt at have mere fokus på opgaveløsninger, bogstaver, fællesbeskeder, at række hånden op, vente på tur, finmotorik, tal, forsøg (science), natur m.m.

For at hjælpe børnene til at få den bedst mulige overgang til skolen, laver vi gennem deres sidste år i Børnebakken flere og flere tiltag, der på forskellig vis giver dem nogle redskaber i forhold til deres kommende skolestart.

For at give børnene et godt fundament til at agere i alle de sociale sammenspil de indgår i nu og bliver en del af fremadrettet, har vi et "Trin for trin"-forløb med de ældste børn, hvor vi snakker om og de øver sig i at aflæse hinandens/andres kropssprog/mimik/følelser og bruger det de får snakket om her - i børnehavens dagligdag i relationerne og legen, hvor der er masser af mulighed for at øve sig i at vise omsorg, empati og ved fælles hjælp løse de konflikter, der naturligt opstår i relationerne.

Det er også de kommende skolebørn, der bl.a. går Lucia og er hovedaktører i det årlige krybbespil i december måned.

Vi øger gradvist (og individuelt) fokus på deltagelse/ansvar ved samlinger, nysgerrighed, opgaveløsning, finmotorik omkring blyant, saks, osv.

I starten af april laver vi en selvstændig gruppe for skolebørnene – ”Ôgla’ene”. Her møder de ind i et selvstændigt hus, hvor vi fuldt ud kan fordybe/forberede os helt ”uforstyrret” fra ca. kl. 8-13 alle hverdage. I ”Ôgla-tiden” målretter vi alle aktiviteter til aldersgruppen, og forbereder gruppen på en anden struktur i dagligdagen, herunder introducerer vi en tavle, en opgave-mappe (der er deres egen), en todelt hverdag med skiftevis aktiviteter og pauser (frikvarter). Vi laver lege med fokus på sproglig opmærksomhed, rim lege, lege med tal og regnestykker, lege med logik, begyndende lydering, bogstav gættelege, bevægelse ud fra historier (”Hoppeline”-materialet), samt intensiverer ”Trin for trin” forløbet og meget mere.

Vi samarbejder med skolerne omkring det kommunale overgangsprojekt og har i tiden op til skolestart flere besøg i mindre grupper forskellige dage i 0. klasse og overleveringssamtaler med 0.’s voksne og forældrene.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

I Børnebakken har vi en del faste samarbejdspartnere fra lokalsamfundet. Flere af disse indgår som en del af vores faste traditioner. Mens vi i forhold til andre samarbejdspartnere, har en mere sporadisk samarbejdsrelation.

Det er vigtigt at børnene bliver en del af det samfund der omgiver dem. Vi vægter at børnene bliver præsenteret for forskellige miljøer og aktiviteter, der understøtter vores kultur arv, hvilket bl.a. kan være med til at styrke deres dannelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Nedenstående er nogle af de muligheder, vi har benyttet os af:

Byskoven – vi går på opdagelse, undersøger og udforsker, laver uderytmik...

Præstedammen - der er flere vandhuller og damme i byen som vi fisker i med snøre og net, for at se hvad de mon indeholder af forskelligt liv.

”Klippen”/koloni – hvert år gør vi brug af lejrstedet ”Klippen”, hvor vi holder vores årlige koloni, med en enkelt overnatning. Området omkring lejrstedet byder på en meget alsidig natur, med skov, klipper, hav og alt det spændende dyreliv der hører hjemme der.

Ture rundt på øen i vores bus – Vi er en landbørnehave med masser af plads, men naturen er meget mere alsidig end det vi har indenfor ”hegnet”, så vi bruger bl.a. ”vores” bus til ture ud i det blå, hvor vi leger i klitterne, sopper ved stranden, klatrer i klipperne, oplever vandfald og udforsker forskellige skove på øen, så vi i fællesskab kan opleve naturens mangfoldighed.

Kulturuge – vi har i mange år taget øen rundt og deltaget i forskellige arrangementer målrettet vores børnegrupper.

Handelsstandsforeningen – Op til forskellige højtider bliver vi inviteret med til at bidrage til udsmykningen af byen.

Folkebiblioteket – vi benytter os af biblioteket som udflugtsmål, og deltager gerne i deres arrangementer.

Øens Kirker – vi er altid i kirke i forbindelse med Påske og Jul – hvor vi deltager i de særlige børnegudstjenester, der arrangeres – vi benytter os af forskellige kirker, så børnene ser og oplever mange forskellige steder, bygninger og måder at gøre ting på.

Davidskolen – Vi arbejder meget tæt sammen med Davidskolen, hvor vi bl.a. deler legeplads med indskolingen, og lokaler/personale med SFOen – kendte rammer, voksne og børn giver børnene et godt udgangspunkt for en god overgang fra børnehave til skole. Der arrangeres dertil også en del gruppebesøg i børnehaveklassen op til skolestart.

Hans Rømer skolen – Vi holder et årligt møde, hvor der koordineres forskellige fælles arrangementer for de kommende skolebørn.

”Museerne” på Bornholm – vi besøger nogle gange Bornholms museum, Kunstmuseet, Middelaldercentret m. fl.

Bornholms rovfugleshow – vi besøger hvert år stedet i forbindelse med, at der arrangeres særlige institutionsbesøg, samt nogle gange i ferierne.

Naturbornholm – Vi besøger jævnligt stedet, samt benytter os af området, deltager i deres kurser og I de sidste par år har det endvidere været naturvejledere fra Naturbornholm, der har stået for en del af indholdet i ”overgangs-projektet” – fra børnehave til skole.

Folkemødet – vi har besøgt og deltaget på forskellig vis i de events, der har været på Folkemødet.

Åkirkeby idrætsforening – vi hænger deres forskellige tilbud op i institutionen og snakker med børnene/forældrene om mulighederne for boldspil, gymnastik osv.

Øens andre private institutioner – der er faste ledermøder på tværs af de private institutioner, og der arrangeres forskellige besøg hos hinanden, samt en stor fællesdag i skoven, hvor vi samler over 200 børn til en hyggelig legedag på tværs af de forskellige institutioner.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Vi har fokus på at skabe et læringsmiljø til leg, læring og dannelse, hvor børnene høres og trives.

Vi arbejder bevidst på at udnytte de rammer, vi har til at skabe gode børnemiljøer. Det handler både om tilgangen til, hvordan vi kan indrette os, men også hvordan vi arbejder med kulturen børnene imellem og barn – voksen imellem.

Vores store naturgrund giver os unikke muligheder for at skabe et godt miljø for alle børn at udvikles i. Vi oplever, at naturen kan noget helt særligt, når det kommer til at skabe rum, hvor der både er plads til ro og fordybelse og plads til rigtig store armbevægelser, så alle får den plads og de muligheder de trives med – og kan udfordres i.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi har rigtig gode muligheder for at børnene er fysisk og motorisk aktive både inde og ude, da vi befinder os både i huset på Østergade og legepladsen fra morgen til ca. kl. 10.30 om formiddagen og igen om eftermiddagen fra da 15.30-17.00. Derudover er vi resten af tiden på Landstedet, som ligger ca. 1 km's gåtur fra huset i Østergade.

Rundt i huset på Østergade har vi muligheder for små legemiljøer i 2 etager. Vi har fleksible rum, der giver god plads til mange legemiljøer og gode muligheder for børnenes forskellige interesser - både stille og vilde lege. Fx huler, puderum, hjørner, børnekøkken, madrasser og puder osv.

Vi fordeler os ofte i mindre grupper, så der skabes mere ro om børnene fx når vi spiser, har samling, vasker fingre, har ”Trin for trin” eller på gåturen til Landstedet.

Vi har indrettet rummene i lyse, beroligende farver og lyddæmpende lofter. Vi har gennemsigtige og ens kasser med billeder af indholdet i kassen for at skabe overskuelighed.

På Landstedet, hvor vi har et kæmpe indhegnet område med havudsigt, har vi et hus med et mindre køkken og ”Hyttan”, som vi bl.a. bruger til at dele op i mindre børnegrupper i løbet af dagen. LS giver stor mulighed for ”højt til loftet” og buske, træer, Tarzanbane, legehus, cykler, gynger, sandkasse, bålhytte osv. Vi har bl.a. mulighed for at: konstruere med byggebrædder, slappe af i hængekøjerne, så og vande i køkkenhaven, bage boller eller invitere til en aktivitet, hvor vi er sammen om ”et fælles tredje” og meget mere.

Børnene skiftes og har medansvar at fodre dyrene på Landstedet og sørge for at de har frisk vand.

Vi formidler dagligdagen i vores dagbog, hvor vi sætter billeder ind hver dag, så børnene selv kan ”læse” og fortælle forældrene, hvad de har oplevet.

Vi har god hygiejne - både børn og voksne spritter af når de kommer og vi vasker bl.a. hænder inden måltider og selvfølgelig efter toiletbesøg.

Som voksne rollemønstre har vi ansvaret for en positiv stemning ved at være nærværende, tillidsvækkende og anerkendende i samspillet med børnene. Vi har en oprigtig interesse i at vise det enkelte barn og forældrene, at de har værdi og er unikke - elsket af Gud!

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

På de ”vedlagte” bilag følger 3 eksempler, der giver et lille billede af, hvordan vi arbejder med dette læreplans tema: En børneinitieret leg, en vokseninitieret aktivitet og en rutinesituation.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

På de ”vedlagte” bilag følger 3 eksempler, der giver et lille billede af, hvordan vi arbejder med dette læreplans tema: En børneinitieret leg, en vokseninitieret aktivitet og en rutinesituation.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

På de ”vedlagte” bilag følger 3 eksempler, der giver et lille billede af, hvordan vi arbejder med dette læreplans tema: En børneinitieret leg, en vokseninitieret aktivitet og en rutinesituation.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

På de ”vedlagte” bilag følger 3 eksempler, der giver et lille billede af, hvordan vi arbejder med dette læreplans tema: En børneinitieret leg, en vokseninitieret aktivitet og en rutinesituation.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

På de ”vedlagte” bilag følger 3 eksempler, der giver et lille billede af, hvordan vi arbejder med dette læreplans tema: En børneinitieret leg, en vokseninitieret aktivitet og en rutinesituation.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

På de ”vedlagte” bilag følger 3 eksempler, der giver et lille billede af, hvordan vi arbejder med dette læreplans tema: En børneinitieret leg, en vokseninitieret aktivitet og en rutinesituation.

Evaluering

Evalueringen af den pædagogiske læreplan vil foregå i forbindelse med personalemøderne som afholdes hver 14. dag. Evalueringen vil blive struktureret således, at hvert punkt fra læreplanen vil følge et årshjul med hhv. evaluering af de 6 læreplans temaer i løbet af 2021/22 og det faglige pædagogiske grundlag i løbet af 2022/23 – Hvilket vil være den fremadrettede model for den primære evaluering af denne læreplan.

Afslutning

Dette dokument er en beskrivelse af vores daglige praksis og hvordan det pædagogiske personale hele tiden arbejder på, at skabe de bedst mulige rammer for børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Læreplanen er dynamisk og foranderlig, fordi vi hele tiden stræber efter at gøre det, der virker bedst.

Vort klare mål er, at Børnebakken skal være en tryk og udviklende start på livet for alle!

Har du lyst til at læse mere om den styrkede læreplan og baggrunden, ligger der meget inspirationsmateriale på: www.emu.dk/dagtilbud, hvorfra denne læreplans skabelon også stammer.